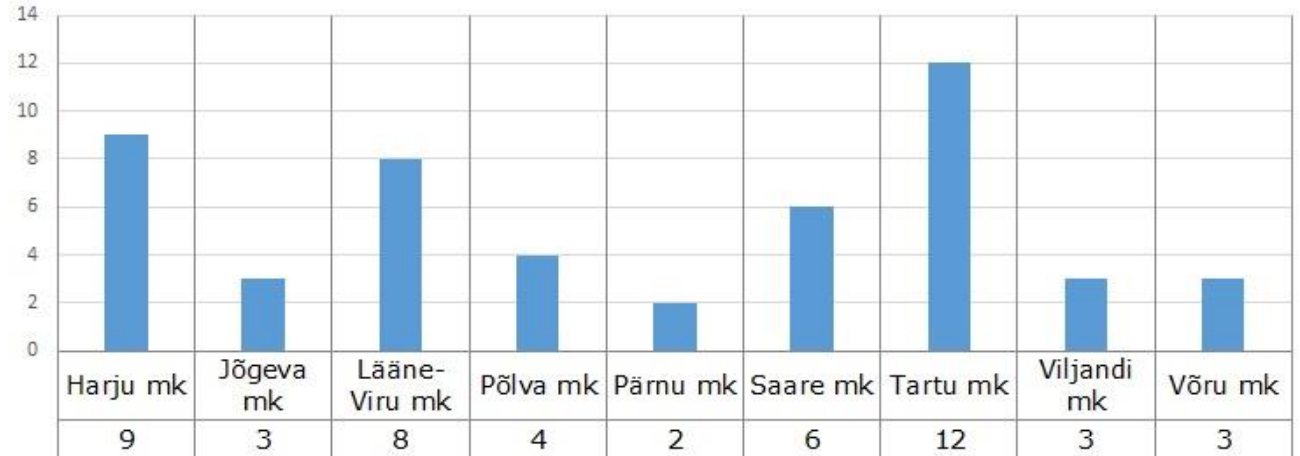

PUITMAJADE TOOTMISE SIHTKONTROLI KOKKUVÕTE

30.06.2016 koostas L. Jüriso

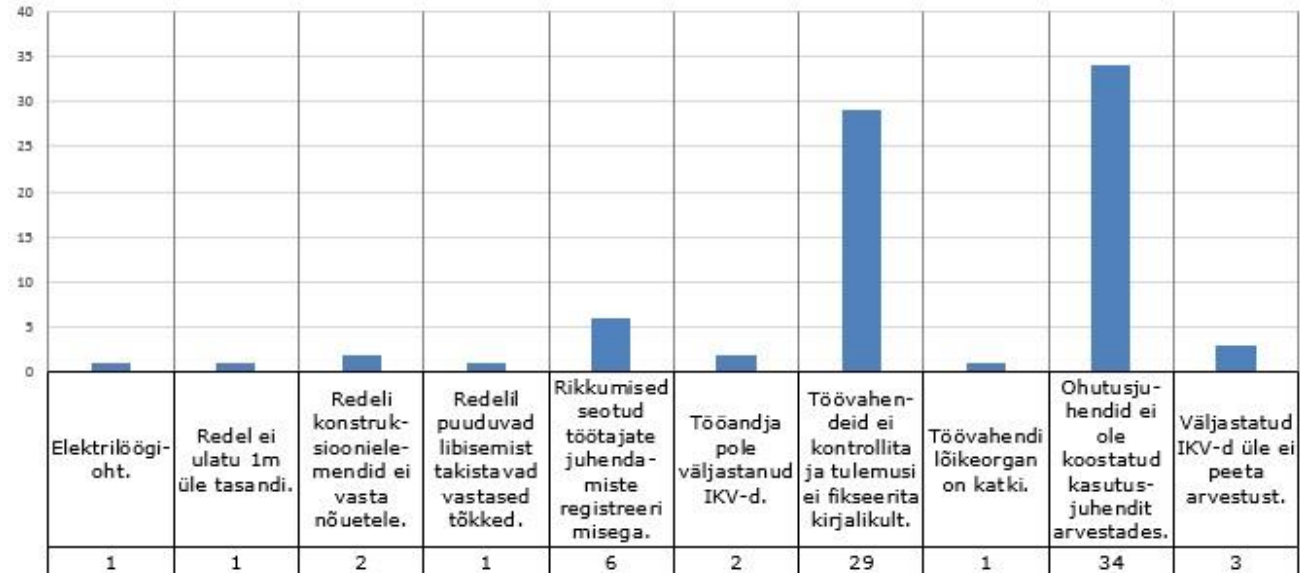
2016.a II kvartalis viisid tööinspektorid läbi sihtkontrolli puitmajade ja nende osi tootvates ettevõtetes. Seda põhjusel, et käsitööriistade kasutamisel ja redelitel töötamisel juhtub palju tööõnnetusi. Sihtkontrolli eesmärk oli juhtida tähelepanu sagedastele tööõnnetuste põhjustele ning kuidas on võimalik maandada ohte käsitööriistade ja redelite kasutamisel. Ohuhinnangu põhisel valiti 148 ettevõtet ning juhuvaliku alusel kontrolliti neist 50. Kontrollide hulk maakonniti.

Sihtkontrolli tulemused

50-s ettevõttes kontrolliti kokku 111 elektrilist või pneumaatilist käsitööriista ja 49 redelit. Sihtkontrolli käigus keelati ühe elektrilise hõvli ja kahe redeli kasutamine.

11 ettevõttes rikkumisi ei tuvastatud. 39-s ettevõttes tuvastati 80 rikkumist, mis jagunevad all järgnevalt:

- Tööandjad jätavad koostamata ja kinnitamata ohutusjuhendid töövahendi kasutamiseks (42,5% rikkumistest). Igale töövahendile (ka redelile ja käsitööriistale) tuleb koostada oma ohutusjuhend, ja kui kasutada on mitu sama marki, mudelit ja tüüpi töövahendit. Kasutusjuhend on aluseks ohutusjuhendi koostamisel. Ohutusjuhendis tuleb lahti kirjutada lühidalt, kuid täpselt, kuidas peab töötaja konkreetse töövahendiga ohutult töötama. Üldise sisuga ohutusjuhendid võivad tööandjal olla aga töövahendi põhised ohutusjuhendid peavad olema.
- Tööandjad jätavad kontrollimata töövahendid (36,25% rikkumistest). Käsitööriistade puhul tuleb järgida seda, kas kontrollimise nõuded on sätestatud kasutusjuhendis. Redeli kontroll on reguleeritud õigusaktiga ning see tõttu peab redelit kontrollima vähemalt 1 kord kuus. Kontrolli

peab läbi viima tööandja poolt määratud pädev isik. Peale seda, kui kontroll on läbi viidud, tuleb kontrolli tulemus (ka juhul, kui redel on korras) kirjalikult vormistada.

- Esma- ja täiendjuhendamine jäetakse registreerimata (7,5% rikkumistest). Töötaja tuleb juhendada kõikide ohutusjuhenditega, mis tema töös on vajalikud või milliseid töövahendeid töötaja kasutab. Kuna esma- ja täiendjuhendamine viiakse läbi töökeskkonnas, siis praktika näitab, et juhendamine viiakse läbi, töötaja lubatakse peale juhendamist tööle, kuid töötajalt unustatakse allkirjad võtta.
- Tööandjad ei pea arvestust isikukaitsevahendite väljastamise osas (3,75% rikkumistest). Töökeskkonnas on näha, et töötajatele on isikukaitsevahendid väljastatud (nt turvajalatsid), kuid dokumentide kontrollimisel ei nähtu, et töötajale on neid väljastatud allkirja vastu.
- Tööandja ei ole väljastanud isikukaitsevahendeid (2,5% rikkumistest). Puidutööstuses on materjali raskus määrav tegur ja seetõttu on töötajate jalavigastuse oht suur. Seetõttu tuleb töötajatele väljastada turvajalatsid ja et need vastaksid ettenähtud kaitseomadustele. Kui isikukaitsevahendeid on vaja kasutada, siis tööandja kohustus on isikukaitsevahendid väljastada ja töötajate kohustus, ilma igasuguse vabanduseta, neid kanda.
- Redeli konstruktsioonelemendid ei vasta nõuetele (2,5% rikkumistest). Konstruktsioonelementideks loetakse redeli kõiki osi, mis on vajalik, et redel koos püsiks. Kui redeli külgsid on muljutud, väändunud, siis sellist redelit töökeskkonnas enam kasutada ei tohi. Redel tuleb töökeskkonnast kõrvaldada. Puitredelite puhul pole üldjuhul teada nende konstruktsioonide vastupidavus, kuid sellest hiljem.
- Redeli kasutamisel pole kasutusele võetud meetmeid, et redel ei libiseks (1,25% rikkumistest). Kõige kindlam viis libisemise vastu on redeli fikseerimine, kinnitamine või teise töötaja poolt julgustamine. Redelil peavad külgsididel olema kulumata libisemisvastased otsad, lisaks laiendid küljele kaldumise vastu.
- Juurdepääsuredel ei ulatu 1 meetri juurdepääsutasandi (1,25% rikkumistest). Kui redelit kasutatakse selleks, et sellel liikuda ühelt tasapinnalt teisele, siis kõrgemal tasapinnal peab redel igal juhul ületama 1 meetri juurdepääsutasapinda. Seda ka juhul kui redel on kinnitatud.
- Töövahendi lõikeorgan on katki (1,25% rikkumistest). Katkiseid lõikeorganeid töövahenditel ei tohi kasutada. Need tuleb asendada tervetega. Kui see pole võimalik, siis töökeskkonnast kõrvaldada.
- Elektrilöögioht (1,25% rikkumistest). Elektri käsitööriistade juhtmed, kõrid jms peavad olema terved.

Redel on ohtlikum töövahend

Redelit on lihtne ja kerge kasutada. Tavaliselt ei kaasne redeli kasutamisega liigseid kulusid, sest pea igas töökeskkonnas on nad olemas. Samas on redel töövahend, mis põhjustab kõige enam tööõnnetusi. Vaatamata oma kasutamise lihtsusele ja kergusele on tööõnnetuse tervisekahjustused rasked. Töötajal tuleb pikalt viibida töövõimetusel, kuna enam jaolt redeli kasutaja vigastab kukkumisel kannaluud, mis omakorda paraneb väga aeglaselt.

Praktika näitab, et tööõnnetus kerge juhtuma, kui:

- 1) redeli konstruktsioonelemendid on deformeerunud (väändunud, muljunud) või sootuks katki;
- 2) redel roostetab;
- 3) redel paigaldatakse libedale pinnale ning libisemisvastased meetmeid pole kasutusele võetud.
- 4) kasutatakse üheosalisi nõjatatavaid redeleid;
- 5) redel pole sobiv tehtava tööülesande täitmiseks.

Puitredelit kasuta kodus

Kuigi puitredelite kasutamine töökeskkonnas on vähenenud, tuvastati käesoleva sihtkontrolli raames 2 puitredelit, mida töötajad töökeskkonnas kasutasid. Puitredelit töökeskkonnas kasutada ei tohi, kuna pole võimalik veenduda ka selles, kas puidust redel vastab töölaadile ja eeldatavale koormusele. Kui tööandja on huvitatud puitredeli kasutamisest oma töökeskkonnas, siis tuleb puitredeli legaliseerimiseks läbida toote turule laskmise protseduurid (mh ehitusinseneril koostada projekt, läbida katsetused, koostada kasutusjuhend jne). Kui turule laskmise protseduure läbida ei soovita, siis kasuta puitredelit vaid omal vastutusel kodustingimustes.